



MINISTERUL PUBLIC
Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE
Secția de combatere a corupției
Operator date nr.4472
Nr. 671/II-2/2011

REZOLUȚIE
27 octombrie 2011

LUCIAN PAPICI – procuror șef al Secției de combatere a corupției din cadrul Direcției Naționale Anticorupție;

Examinând plângerea formulată de către petiționarul GABRIEL IANCU, domiciliat în București, , în
contra soluției dispuse în dosarul nr. 70/P/2009 al D.N.A. – Secția de combatere a corupției,

CONSTAT:

Prin rezoluția din 30.06.2009, în dosarul antemenționat, procurorul de caz a dispus, în baza prevederilor art. 228 C.p.p. rap. la art. 10 lit. i¹ C.p.p., cu aplic. art. 255 alin. 3 C.p.p., următoarele:

1. neînceperea urmăririi penale față de numitul CĂTANĂ VALENTIN pentru presupusa săvârșire a infracțiunii de dare de mită prev. de art. 255 C.p. rap. la art. 6 și art. 7 alin. 2 din Legea nr. 78/2000, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.p.

2. neînceperea urmăririi penale față de SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN pentru presupusa săvârșire a infracțiunii de dare de mită prev. de art. 255 C.p. rap. art. 6 și art. 7 alin. 2 din Legea nr. 78/2000, cu aplic. art. 41 alin. 2 C.p.

Pentru a dispune această soluție procurorul de caz a stabilit următoarele:

Prin rechizitoriul nr. 1/P/2006 din 07.12.2007 s-a dispus, printre altele, neînceperea urmăririi penale față de numiții CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN, pentru presupusa săvârșire a infracțiunii de dare de mită, în formă continuată.

Pentru a dispune această soluție, procurorul de caz a făcut aplicarea dispozițiilor art. 255 alin. 3 C.p. conform cărora mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta autorităților mai înainte ca organul de urmărire să fi fost sesizat pentru acea infracțiune.

Practic, cei doi au formulat denunțuri în cuprinsul cărora au relatat că, în perioada decembrie 2005 – septembrie 2006, în calitate de comisionari vamali la S.C. RILVAN SERV S.R.L., le-au dat în mod repetat sume de bani numiților: GRECU DAN, TUDORACHE MARIAN, DINESCU VIOREL, ISTVAN ION, MOCANU MIRCEA, NEAGOE VIOREL GIGI, ILIE GELU, TOMESCU GEORGETA, IANCU GABRIEL, ȚIGĂU MARIANA, TĂTARU NICULINA, ZGORCEA LUCIAN, COVRESCU LILIAN CARMEN, NICU ADRIAN, PĂDURARU TUDORA, BLENDEA MUGUREL, LUCA GETA, PASCU DAN, ILIEȘ CRISTIAN VALENTIN, GHEȚU MARICICA, TOMA MARILENA, PASCALE AURELIA, FURCOI SOFIA și SOCOL ȘTEFANIA – lucrători vamali în cadrul Biroului Vamal Otopeni, pentru a-i determina să accelereze procedurile de vămuire, împrejurare în care, în sarcina denunțătorilor, s-a reținut cauza de impunitate prev. de art. 255 alin. 3 C.p.

În contra acestei dispoziții de neîncepere a urmăririi penale a formulat plângere numitul GABRIEL IANCU, în temeiul disp. art. 278¹ C.p.p., arătând că cei doi mituitori, CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN au formulat denunțuri la data de 20.09.2006, iar organele de urmărire penală s-au sesizat în dosarul cu numărul de mai sus la data de 23.08.2006 când procurorul de

caz a dispus începerea urmăririi penale „in rem”, sub aspectul săvârșirii de către A.N. a infracțiunilor bilaterale de luare și dare de mită, motiv care, potrivit petiționarului, ar fi obligat procurorul de caz să dispună trimiterea în judecată a acestora, pentru săvârșirea infracțiunii de dare de mită.

Prin rezoluția nr. 1956/109/2008 din 11.03.2008 a procurorului șef al Secției de combatere a corupției din cadrul D.N.A. s-a dispus respingerea, ca nefondată, a plângerii formulate de numitul IANCU GABRIEL în contra dispoziției de neîncepere a urmăririi penale față de denunțatorii CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN.

În cuprinsul actului rezolutiv procurorul ierarhic superior a arătat că organul judiciar și-a fundamentat actul de începere a urmăririi penale „in rem” pe investigațiile preliminare efectuate până la data de 23.08.2006 din care rezultau date și indicii privind implicarea unor lucrători vamali de la mai multe birouri vamale din țară în săvârșirea unor infracțiuni de luare de mită, precum și comiterea unor infracțiuni corelative de dare de mită de către salariați ai unor societăți de comisionariat vamal dar și de către alte persoane, fără ca faptele concrete de corupție să fie particularizate și fără să fie identificați subiecții activi ai infracțiunilor corelative în cauză.

Contextual s-a arătat că denunțurile formulate de CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN au furnizat date concrete privind comiterea unor fapte determinate de luare de mită de către lucrători vamali individualizați din cadrul Biroului Vamal Otopeni, împrejurările concrete ale comiterii infracțiunilor nefiind cunoscute organelor de urmărire penală până la data formulării denunțurilor.

Numitul GABRIEL IANCU a formulat plângere la instanță în contra acestei soluții, iar prin sentința penală nr. 21/05.02.2009 a Tribunalului Buzău – Secția penală s-a dispus respingerea acesteia ca nefondată.

În motivarea sentinței s-a arătat că procurorii anticorupție s-au sesizat din oficiu cu privire la săvârșirea unor fapte de corupție de către autori necunoscuți, iar prin rezoluția din 23.08.2006 a fost stabilit cadrul procesual „in rem”, fără a fi conturate suficient de precis faptele de corupție în cauză, sub aspectul conținutului subiectiv și obiectiv al acestor infracțiuni și fără a fi identificați cu certitudine autorii.

Totodată, s-a arătat că în urma denunțurilor formulate din proprie inițiativă de numiții de CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN au fost particularizate faptele de corupție și au fost stabilite persoanele asupra cărora existau suspiciuni privind comiterea infracțiunii de luare de mită, motiv pentru care la data de 21.09.2006 s-a dispus începerea urmăririi penale împotriva mai multor lucrători vamali din cadrul Biroului Vamal Otopeni.

Ulterior, petiționarul GABRIEL IANCU a declarat recurs în contra sentinței susmenționate, iar prin decizia nr. 205/16.03.2009 a Curții de Apel Ploiești s-a dispus admiterea recursului, iar pe fond admiterea plângerii formulate de IANCU GABRIEL în contra dispoziției de neîncepere a urmăririi penale emise față de denunțătorii de CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN în rechizitoriul nr. 1/P/2006.

În motivarea deciziei s-a arătat că, din coroborarea dispozițiilor art. 228 alin. 1 C.p.p. și art. 221 alin. 1 C.p.p. rezultă că organul de urmărire penală sesizat prin plângere, denunț sau din oficiu dispune prin rezoluție începerea urmăririi penale, fără a se preciza dacă începerea se face „in rem” sau „in personae”. Sub acest aspect, Curtea a apreciat că în mod greșit s-a dispus neîncepere a urmăririi penale față de cei doi denunțători, întrucât denunțurile au fost formulate de aceștia după data de 23.08.2006 când procurorul a dispus începerea urmăririi penale „in rem”.

Pe cale de consecință, Curtea de Apel Ploiești a dispus prin decizia susmenționată trimiterea cauzei la Direcția Națională Anticorupție, pentru

începerea urmăririi penale față de CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de dare de mită, în formă continuată, relevându-se totodată probele ce urmează a fi luate în considerare de organele de urmărire penală pentru soluționarea cauzei.

Procurorul de caz a atașat la dosar înscrisurile menționate de instanță ca probe ce urmează a fi luate în considerare, respectiv rezoluția de începere a urmăririi penale din 23.08.2006, denunțurile formulate de CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN, încheierea nr. 554/28.09.2006 a Curții de Apel Ploiești și procesele – verbale întocmite de investigatorul sub acoperire „MURAT EDIS ERGUN”.

Totodată, s-a procedat la audierea numiților de CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN, întocmindu-se în acest sens procese – verbale potrivit disp. art. 224 C.p.p.

Procurorul de caz, examinând actele aflate la dosar, a apreciat că nu se poate dispune începerea urmăririi penale, fiind incidente prevederile art. 10 lit. i¹ C.p.p., întrucât mituitorii au denunțat fapta autorităților judiciare, în condițiile prevăzute de art. 255 alin. 3 C.p.

În acest sens, procurorul de caz, invocând decizia nr. 05/16.03.2009 a Curții de Apel Ploiești, prin care s-a dispus trimiterea cauzei la procuror în vederea începerii urmăririi penale față de CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN, a arătat faptul că o astfel de dispoziție nu are caracter obligatoriu, notificarea acuzației/începerea urmăririi penale fiind un atribut exclusiv al procurorului.

De altminteri, acest aspect este analizat și în decizia nr. 206/22.01.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție în care s-a tras concluzia că din coroborarea dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. b C.p.p., în care se arată că instanța trimite cauza procurorului în vederea începerii urmăririi penale, a dispozițiilor art. 273 alin. 1¹

C.p.p. în care se arată că procurorul dispune începerea urmăririi penale în condițiile prevăzute de lege cu dispozițiile art. 270 alin. 2 C.p.p., potrivit cărora reluarea urmăririi penale (în caz de redeschidere) nu poate avea loc dacă se constată că între timp a intervenit vreunul din cazurile prevăzute în art. 10 C.p.p., rezultă că dispoziția instanței nu este obligatorie pentru procuror, în sensul că acesta nu este obligat să înceapă urmărirea penală.

În aceeași decizie s-a arătat că, potrivit disp. art. 273 alin. 1¹ C.p.p., ceea ce este obligatoriu de a fi respectat de către procuror sunt dispozițiile instanței sub aspectul faptelor și a împrejurărilor ce urmează a fi constatate și a mijloacelor de probă indicate.

Revenind la motivarea Curții de Apel Ploiești privind infirmarea soluției de neîncepere a urmăririi penale față de numiții CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN, procurorul de caz a apreciat că aceasta nu este disuasivă.

Deși, așa cum s-a arătat în motivare, teoretic nu se face distincție între începerea urmăririi penale „in rem” și începerea urmăririi penale „in personae”, în practica judiciară diferența dintre aceste modalități de începere a urmăririi penale este semnificativă.

Astfel, în cauză, prin rezoluția nr. 1/P/2006 din 23.08.2006 s-a dispus începerea urmăririi penale sub aspectul săvârșirii de către autori necunoscuți a infracțiunilor de dare și luare de mită, în fapt reținându-se că lucrători vamali din cadrul Biroului Vamal Otopeni, Biroului Vamal Constanța Sud-Agigea, precum și din alte birouri vamale din țară pretind și primesc bani și alte bunuri de la angajați ai unor firme de comisionariat vamal și de la alte persoane, în scopul de a îndeplini sau de a nu îndeplini acte privitoare la îndatoririle lor de serviciu sau de a face acte contrare acestor îndatoriri.

Ca atare, din cuprinsul actului rezolutiv antementionat rezultă că faptele pentru care s-a dispus începerea urmăririi penale nu sunt determinate cu privire la locul și modalitatea de săvârșire, iar lucrătorii vamali și comisionarii față de care a existat suspiciunea că ar fi comis respectivele fapte nu sunt identificați, nefiind stabilit cu precizie nici biroul vamal din care aceștia făceau parte.

În data de 20.09.2006 numiții CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN au formulat denunțuri la Direcția Națională Anticorupție în care au relatat *in extenso* implicarea lor în săvârșirea mai multor infracțiuni de dare de mită, precum și implicarea unor lucrători vamali individualizați în comiterea infracțiunilor corelative de luare de mită. Ca urmare a aspectelor semnalate în cele două denunțuri, coroborate cu celelalte probe administrate în cauză, s-a dispus de către procurorul de caz la data de 21.09.2006 începerea urmăririi penale față de un număr de 21 de persoane, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de luare de mită.

Pe cale de consecință, este de netăgăduit că faptele determinate pentru care s-a dispus începerea urmăririi penale „in personae” la data de 21.09.2006 au fost cunoscute de către anchetatori în urma formulării denunțurilor de către numiții de CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN.

Procurorul de caz a mai arătat că, deși s-a dispus anterior în cauză începerea urmăririi penale și chiar dacă dispozițiile legale care reglementează această materie, nu au făcut distincție între începerea urmăririi penale „in rem” sau „in personae”, datele cunoscute de către anchetatori la momentul începerii urmăririi penale „in rem” erau incerte, astfel că nu se poate considera că autoritățile judiciare fuseseră sesizate pentru infracțiunile prezentate detaliat în cuprinsul denunțurilor.

Din formularea textului de lege al art. 255 alin. 3 C.p. în care se arată că „*mituitorul nu se pedepsește dacă denunță autorității fapta mai înainte ca organul de urmărire să fi fost sesizat pentru acea infracțiune*”, rezultă că este vorba despre

o infracțiune determinată săvârșită de o persoană a cărei identitate poate fi stabilită și nu despre fapte cu caracter general ale căror autori nu sunt cunoscuți.

Practic, în cauza de față, denunțatorii CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN au sesizat fapte concrete săvârșite de persoane determinate care nu fuseseră cunoscute anchetatorilor, iar în aceste condiții le este aplicabilă cauza de impunitate prevăzută în textul de lege amintit.

În contra soluției a formulat plângere în termen legal petiționarul GABRIEL IANCU, criticând-o pe motive de netemeinicie și nelegalitate.

Petiționarul arată că „ ... este evident că sesizarea organelor de urmărire penală a avut loc în luna ianuarie 2006, dovadă că această cauză a fost înregistrată la D.N.A. sub nr. 1/P/2006”. Pe de altă parte, acesta arată că „ ... este de necontestat faptul că, după emiterea ordonanței din 09.02.2006 și autorizarea folosirii unui investigator sub acoperire în scopul descoperirii faptelor de corupție, la Biroul Vamal Otopeni, organele de urmărire penală au luat cunoștință că numiții CATANĂ VALENTIN și SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN au oferit drept mită unor lucrători vamali.

Astfel, încă din data de 21.02.2006, ora 15:30, organele de urmărire penală au luat act că numitul CATANĂ VALENTIN a remis suma de 700.000 lei (vechi) unui lucrător vamal pentru ca, la data de 08.03.2006, ora 14:30 să ia act că și numitul SZABO MÎTCĂ MIHAI ADRIAN a oferit succesiv 500.000 lei (vechi), respectiv 100.000 lei (vechi) unor lucrători vamali.”

Pe cale de consecință, petiționarul opinează că „ ... prin această rezoluție nu se urmărește decât absolvirea de răspundere penală a celor două persoane cu orice preț, știindu-se în ce condiții s-au prezentat „de bună voie” la D.N.A., fapt confirmat de mai multe persoane în cadrul procesului penal.”

Examinând plângerea în contra soluției, prin prisma analizei dosarului de fond, se constată că aceasta este neîntemeiată motivat de următoarele:

Achiesăm la punctul de vedere al Tribunalului Buzău – Secția penală care în motivarea sentinței penale nr. 21/05.02.2009 a arătat că anchetatorii penali s-au sesizat *ex officio* referitor la săvârșirea unor fapte de corupție de către autori necunoscuți, iar prin rezoluția din 23.08.2006 a fost stabilit cadrul procesual „in rem”, fără a fi conturate suficient de precis faptele de corupție sub aspectul conținutului subiectiv și obiectiv al infracțiunilor și fără a fi identificați autorii.

Abia în urma denunțurilor formulate, nu „de bunăvoie” cum precizează petiționarul IANCU GABRIEL, ci din propriile convingeri au fost particularizate faptele de corupție și au fost stabilite persoanele asupra cărora existau suspiciuni privind comiterea infracțiunii de luare de mită, sens în care la data de 21.09.2006 s-a dispus începerea urmăririi penale împotriva mai multor lucrători vamali din cadrul Biroului Vamal Otopeni.

Așa fiind, în temeiul dispozițiilor art. 278 Cod procedură penală rap. la art. 22² alin.2 din OUG nr. 43/2002,

DISPUN:

1. Respingerea ca neîntemeiată a plângerii formulate de petiționarul GABRIEL IANCU, domiciliat în București, , în contra soluției dispuse în dosarul nr. 70/P/2009 al D.N.A. – Secția de combatere a corupției.

2. Soluția se comunică petiționarului GABRIEL IANCU.

**PROCUROR ȘEF SECȚIE,
LUCIAN PAPICI**

